

Kære venner.

Eftersom julen er en uundgåelig tilbagevendende begivenhed, synes det formålsløst at lave om på den. Grundlæggende fungerer den for de fleste. For dem giver placeboeffekten en klar overvægt af lykkefølelse, mens mindretallet af forskellige grunde støder på følelsesmæssige udfordringer, *nocebo*effekten, der ender med en selvforstærkende nedtur i en sfære af ensomhed eller søgen efter mening med julen. Som nogen sikkert har bemærket, er det svært at finde mig blandt et flertal. Ikke fordi jeg er bange for at forsvinde i mængden. Men flertallet insisterer på at have patent på hvad der er rigtig og forkert, så hvorfor skulle det lykkes mig at lave om på hjerternes fest, det kapitalistiske gaveræs, overforbrugets højdepunkt, og fældning af træer der ville gøre mere nytte som tømmer og CO²-optager eller knejse over biodiversitet frem for gaver?

En vandringsmand med hund har sin familie med på tur i Thy Nationalpark. Her var der markante veksler med spor af store dyr. Vi så nu ikke nogen.

Jo, vist husker jeg, hvordan det var, da vi var børn. Men også dengang havde jeg et ambivalent forhold til julen. Selvom traditionerne i julemåneden blev forbundet med en højtid, hvor familien var samlet om et overdådigt måltid, før vi dansede om juletræet, så forekom det mig at være en forløren opblæst forestilling; hvorfor dog alt det postyr for at give hinanden gaver? Desuden hadede jeg at klippe julehjerter, flette stjerner og lave musetrapper. Ikke fordi jeg var fummelfingret og bange for at få saksen i øjet, men fordi det var kedeligt. Julepynt sagde mig ingenting. Kugler, glimmer, trommer, engle og lys på træet, og en stjerne i toppen der symboliserede den over jesusbarnet i Betlehem. Julebukken var nok det grimteste. Og bagefter skulle vi gå hånd i hånd omkring det og synge mindst fire salmer - som om nogen ville snyde sig til det der var forudbestemt. Noget for noget!

Alt sammen udspringer det af en religiøs forestilling, der helt frem til i dag har givet *mig* alle de forkerte svar. Dels har det en snært af dansen om guldkalven, og dels er det en koncentreret årlig handling, der synes at kunne styrke forholdet til højere magter. Jeg tilhører derfor det mindretal, der ikke helt forstår den dybere mening, og det betyder, at jeg blot indordner mig efter flertallet. Sådan

kører det bare, og jeg kører med – sidste år med et onkel-morfar-pip om i det mindste at afskaffe gaver til de voksne, og en lommesciologisk tilgang til kristendommen; det første gav et ramaskrig og det andet holder jeg bare for mig selv.

Jeg kan ikke helt forbigå mandag d. 13., kl. 13.00, hvor Kirsten og jeg sad tryllebundet til TV-avisens ekstraudsendelse. Det er ikke hverdagskost med domsafsigelse i en rigsret, og ikke noget man dør af – som den tiltalte har bedyret. Det interessante er, at 25 ud af 26 dommere fik genopfrisket og afstukket de rammer en regering skal arbejde indenfor; Ministeransvarsloven er ikke vejledende. Mindst lige så interessant er det derfor i dette tilfælde at konstatere, at den dømte er helt uden anger og fortrydelse og kaster sig frådende ud i martyrrollen som et ensomt menneskes forsøg på at hjælpe ”barnebrude”. Men som i Ninn-Hansens tilfælde må man ikke glemme det hykleri det store flertal i Folketinget præsterer ved at lukke øjnene for et patetisk medløberi. Alle kneb gælder, indtil de ikke gælder mere, og herefter er det om at komme sidelæns ud af den småracistiske tilbøjelighed. Men det er en anden sag, der ikke kan føres i rigsretten, men som den enkelte må føre mod sin indre svinehund.

"Granma", her i forgrunden, får lov til at ligge i vand vinteren over. Sidste år gjorde vi det samme, og det skete der ikke noget ved, selv om den frøs fast i isen. Jeg var lidt bange for om ventilerne kunne holde til frosten, men det gik – så vi satser på at det går lige så godt i år. Og så glæder vi os ellers til at komme på tur igen til sommer.

Masseovnen er en go´ ting på denne årstid. Én opfyrring om dagen er nok. Herefter står den og luner resten af døgnet midt i huset. Når bålet er udbændt fejer vi ovnen for at bage eller stege – det giver madlavning en anden dimension. Her skal ænderne stege sig møre til juleaften.

Jeg har sagt det før: Prøv at se hvad der sker, hvis man udskifter ordet *muslim* med ordet *jøde* i alt det der bliver sagt og skrevet om de flygtninge, der er kommet her til landet. Det er ikke alt sammen lige stuerent.

Ytringsfriheden har heldigvis ganske vide rammer. Alligevel kan det være betænkeligt at ytre sig om hvad som helst uden omtanke, for hvordan er det nu...? Først finder man fejl som man påtaler, herefter generaliserer man og til sidst umenneskeliggør man. Og når det ikke længere er mennesker vi taler om, hvad er det så? Den dømte nægtede at forstå det som et lovbrud at behandle mennesker umenneskeligt og henviste til de danske værdier.

Kirsten og jeg har fået boostet immunforsvaret og er nu klar til Omikron. Med den stigning af smittede er varianten i eksponentiel vækst, og det nytter vist ikke at gemme sig denne gang uden et prik i armen. Vi ses sikkert igen til næste år, sagde sygeplejersken, og deri ligger en vis optimisme.

Her var smukt de første dage efter snefaldet. Udsigten fra kirkebakken ud over Kattegat forandrer sig hele tiden. Hver gang vi står her, synes der at være et nyt billede med nuancer og farver, der adskiller sig fra sidst. For os er denne udsigt den mest fotograferede af alle.

I skrivende stund har vi en folkeskoleelev boende til hjemmeundervisning. Han keder sig bravt. Fem lektioner foran en skærm er som en fodlænkeafsoning. Omgivelserne under stråtaget og bag bindingsværket er en formidlende omstændighed, og han klarer det helt fint. Men der er rigtigt nok mange der på forskellig vis har haft et par hårde år. Vi to gamle skal ikke klage, og vi er glade for, at det

Solopgang ved kysten. Der er skam også smukt, når sneen er smeltet. Her kikker vi ud mod Als Odde, og når ikke der er højvande eller alt for meget regnvand, kan man nå derud på halvanden time.

ikke er os der jobber som lærer og sygeplejerske. Selv om vi på sin vis var meget glade for vores arbejde, så blev det efterhånden til en evig stressende omstilling på vores arbejde, hvor forberedelse og ordentlighed ikke passede ind i konkurrencestaten.

Kirsten forsøger nu og da at opdrage på vores bandithund. En af de basale discipliner er at sidde pænt, stille og roligt – også når vi får gæster.

Jeg har sikret os et par ænder til juleaften. Kirsten er ekspert i risalamande, mens andre i familien har styr på flæskesteg, mandelgave og vin. De andre gaver er købt og svøbt, så nu kan selv jeg ikke vente. Måske skulle jeg fordrive rastløsheden med fabrikation af en lille musetrappe, en julebuk eller et hjerte?? Nej! Det skulle nødig blive en vane. Julepynt og tilbudsaviser er et bevist fravalg, og det er vigtigt med en demonstrativ distance! I stedet vil jeg supplere pupillerne med læsebriller og studere i en ny bog, "Entreprenørstaten", af Sigge Winther Nielsen, som min svigersøn har anbefalet mig for at blive klogere på den hjemlige politiske andedam.

Her fra Als ønsker vi alle en glædelig jul og håber I kommer godt ind i det nye år.

Kirsten og Jørgen